Norsk institutt for
kulturminneforskning

PRESSEMELDING (2 sider)

Oslo, 30. august 2010:

Forskningsprosjekt kartlegger kulturminner gjennom ”virtuell arkeologi” i Larvik

Norske arkeologer var i sommer med på å avdekke et nytt ”Woodhenge” ved Stonehenge. Nå står Larvik for tur i et internasjonalt forskningssamarbeid om ”virtuell arkeologi”.

Kulturminner under bakken kartlegges i sentrale gårdsområder på Brunlanes (Aske og Berg) og Tjøllingvollen nord for Kaupang. Her er det tidligere gjort en rekke spennende funn fra vikingtid. Forskerne bruker satellittopptak, laserskanning fra fly og bakke, magnetometer og georadar. Terrenget og arkeologiske gjenstander blir kartlagt med stor nøyaktighet. Deretter kan forskerne visualisere dem på dataskjermen.

– Tradisjonell arkeologi er ødeleggende ved at jord og kulturlag blir fjernet, mens teknologiske metoder kartlegger uten å gjøre skade på kulturlag eller arkeologiske gjenstander, sier Knut Paasche i Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU).

– Vi har allerede oppdaget overpløyde gravhauger og spor etter tidligere bosetninger på satellitt- og flyfoto. Disse og andre funn skal vi se nærmere på og få mer kunnskap om, sier Paasche.

Arkeologene undersøker åkrer og terreng med motorisert utstyr påmontert instrumenter som sender signaler ned i bakken. Retursignalene de får, viser om bakken skjuler rester etter ukjente bosetninger, graver eller gamle veier. Dette uten så mye som et spadestikk i jorda. Metodeutvikling er en vesentlig del av forskningsprosjektet, og at så mange ulike metoder blir brukt på det samme arealet er spesielt. En viktig faktor er at motorisert utstyr kan dekke store arealer på relativt kort tid.

NIKU har prosjektledelse i Norge, med Larvik kommune og Kulturarv i Vestfold fylkeskommune som samarbeidspartnere. Feltarbeidet i Larvik-området foregår fra 30. august til 24. september.

De virtuelle utgravingene koordineres gjennom Ludwig Boltzmann Institute for Archaeological Prospection and Virtual Archaeology (LBI ArchPro). Prosjektet har et budsjett på 50 millioner kroner over en femårsperiode. Riksantikvaren, Vestfold fylkeskommune og NIKU bidrar også med forskningsmidler til den norske delen av prosjektet.

Partnere i det internasjonale hovedprosjektet Ludwig Boltzmann Institute for Archaeological Prospection and Virtual Archaeology (LBI ArchPro):
NIKU – Norsk institutt for kulturminneforskning
Uni Wien Universität Wien, Vienna Institute for Archaeological Science
TU Wien – Technische Universität Wien
ZAMG – Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik
NoeL – Amt der Niederösterreichischen Landesregierung
RGZM – Römisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz
RAÄ – Riksantikvarieämbetets arkeologiska uppdragsverksamhet, UV Teknik
VISTA – Visual and Spatial Technology Centre, University of Birmingham

Mer informasjon:
http://nikuarkeologi.wordpress.com/
http://kulturarvvestfold.no/Artikkel/Prosjekter/LBI-fremtidens-arkeologi/10002586.php
http://archpro.lbg.ac.at/

Kontakter i NIKU:
Leder arkeologisk avdeling Knut Paasche
Telfon: 2335 5211
Mobil: 995 11 510
knut.paasche@niku.no

Kommunikasjonsrådgiver Arild Strømmen
Telfon: 2335 5203
Mobil: 450 30 240
arild.strommen@niku.no